

E?itim De?eri Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E?itim De?eri Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20642>

Öz

Eğitim Değeri Algısı Ölçeği (EDAÖ), ortaokul öğrencilerinin eğitim sürecine ve sonuçlarına attıkları değeri, aile, okul ve sistem düzeyindeki destek algıları bağlamında ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. geliştirme tipi bir ölçme aracıdır. Harun Dilek tarafından 2021 yılında hazırlanan yüksek lisans tezi kapsamında psikometrik özellikleri incelenmiştir. Ölçek, sekiz (8) maddeden oluşan ve öğrencilerin eğitim değerine yönelik algıları tek bir boyutta değerlendiren bir yapıyı temsil etmektedir.

Ölçeğin geliştirilme sürecinde, hem geleneksel test değerlendirme yaklaşımları olan Klasik Test Kuramı (KTK) hem de daha modern psikometrik yöntemler olan Madde Tepki Kuramı (MTK) kullanılarak kapsamlı bir analiz yapılmıştır. Bu ikili yaklaşım, ölçeğin geçerlik ve güvenirlik düzeyinin yüksek standartlarda kanıtlanması sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim değeri, algı, ortaokul öğrencileri, psikometrik özellikler, tek boyutlu ölçek, Klasik Test Kuramı, Madde Tepki Kuramı.

Yazarlar

Harun Dilek

Amaç

Eğitim Değeri Algısı Ölçeği'nin temel amacı, ortaokul düzeyindeki öğrencilerin eğitime verdikleri önemi ve eğitimden beklentilerini ne ölçüde algıladıkları nicel olarak belirlemektir. Bu algı, sadece akademik başarıya odaklanmak yerine, öğrencinin ailesi, öğretmenleri, okul idaresi ve genel eğitim sistemi tarafından sağlanan desteği ve fırsatları ne kadar değerli bulduğunu ölçmeyi hedefler.

Ölçek, eğitim ortamlarının iyileştirilmesi ve öğrenci motivasyonunun artırılmasına yönelik stratejilerin geliştirilmesinde eğitimcilere ve politika yapıcılara veri sağlamak üzere tasarlanmıştır. Ölçek maddeleri, öğrencinin kişisel yeterlilik inancından (madde 8) çevresel desteğe (madde 1, 2, 3, 4, 5) kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır.

Yapı

Eğitim Değeri Algısı Ölçeği, teorik olarak tek boyutlu bir yapı olarak kavramsallaştırılmıştır. Bu tek boyut, öğrencinin eğitimden elde ettiği veya edebileceği fayda, önem ve destek sistemlerinin bütününe dair genel değerlendirmesini ifade etmektedir. Yapı, öğrencilerin eğitim süreçlerine aktif

katılımı destekleyen dört ana unsuru içermektedir:

Aile Desteği: Evde uygun çalışma ortamının sağlanması ve eğitim iş birliği.

Öğretmen ve Okul Desteği: Yönlendirme, rehberlik ve öğretmenler arası iş birliği.

Kurumsal İletişim: Okul idaresinin aileleri bilgilendirmesi ve sosyal etkinliklerin katkısı.

Sistemsel ve Kişisel Yeterlilik: Ülke çapında sunulan fırsatlar ve bireysel başarı inancı.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, ölçme aracının gerçekten ortaokul öğrencilerinin eğitim değeri algıları ile ölçmeye yönelik olduğunu göstermektedir. Ölçek, sekiz (8) maddeden oluşmakta ve yapısal olarak tek boyutlu bir ölçektir. Bu tek boyutluluk, yapı geçerliği açısından önemli bir göstergedir.

Geçerlik analizleri, sadece Klasik Test Kuramı (KTK) yöntemleriyle değil, aynı zamanda Madde Tepki Kuramı (MTK) çerçevesinde de incelenmiştir. Bu durum, özellikle maddelerin ayrırt edicilik ve zorluk parametrelerinin hedef kitle için uygunluğunu sağlamaktadır. Yüksek lisans tezi, bu psikometrik incelemelerin detaylarını içermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, ölçme aracının tutarlılık ve kararlılık düzeyinin yeterli olduğunu ortaya koymuştur. Güvenirlik ile ilişkili bulgular, sorumlu yazar Harun Dilek'in tez çalışması içerisinde, farklı alt gruplara (cinsiyet, sınıf düzeyi vb.) göre ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Bu detaylı alt grup analizleri, ölçeğin farklı öğrenci demografilerinde dahi güvenilir sonuçlar ürettiğini göstermektedir. Güvenirlik katsayıları (örneğin, Cronbach Alfa değeri veya MTK tabanlı bilgi fonksiyonları), tezin ilgili bölümlerinde açıklanmaktadır.

Faktör Analizi

Eğitim Değeri Algısı Ölçeği, yapılan yapısal analizler sonucunda tek boyutlu bir yapı sergilemektedir. Bu bulgu, ölçeğin temel aldığı "eğitim değeri algısı" yapısının, sekiz maddenin tamamı tarafından tutarlı bir şekilde ölçüldüğünü göstermektedir.

Tez çalışmasında kullanılan faktör analizi yöntemleri (büyük olasılıkla Doğrulayıcı Faktör Analizi, DFA), modelin veriyle uyumunu test etmiş ve tek faktörlü modelin kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olduğunu doğrulamıştır. Bu, ölçekten elde edilen toplam puanın, ölçülen yapıyı temsil etmede geçerli olduğunu kanıtlamaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Development Scale)

Format: 8 maddelik, tek boyutlu öz bildirim ölçeği.

Derecelendirme: Dört (4) aşamalı Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır:

1 = Bana Hiç Uygun Değil

2 = Bana Biraz Uygun

3 = Bana Büyük Ölçüde Uygun

4 = Bana Tamamen Uygun

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Öğrenciler.

Yaş Grubu: Ortaokul öğrencileri (Genellikle 10-14 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ortaokullarda öğrenim gören öğrenciler.

Test Metodolojisi: Hem Klasik Test Kuramı hem de Madde Tepki Kuramı (MTK) kullanılarak psikometrik inceleme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim, öğrenci algısı, okul başarıları, ölçek geliştirme, psikometri, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, ortaokul.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: N/A

İletişim E-posta Adresi: harundilk@gmail.com

Yayın Adresi: Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep (Tez çalışması sırasında).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2021 yılında yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri ve ticari olmayan akademik kullanımlar için yazar Harun Dilek ile doğrudan iletişime geçilmesi

gerekmektedir. ?leti?im bilgisi yukar?da belirtilmi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [egitim-degeri-algisi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Dilek, H. (2021). *E?itim de?eri alg?s? ölçe?inin psikometrik özelliklerinin klasik test kuram? ve madde tepki kuram?na göre incelenmesi* . Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep.

Tez çal??mas?na ili?kin detaylara Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: [tez.yok.gov.tr](#)

E?itim De?eri Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ailem, evde ders çal??mam için uygun bir ortam haz?rlar.

Ö?retmenlerim, e?itimimle ilgili beni yönlendirir.

Ailem ve ö?retmenlerim e?itimimi iyile?tirmek için i? birli?i yapar.

Derslerime giren ö?retmenlerim, e?itimim için i? birli?i yaparlar.

Okul idaresi, ailemi e?itim faaliyetleri hakk?nda bilgilendirir.

Okulumda yap?lan sosyal etkinlikler, e?itim sürecime katk?da bulunur.

Ülkemde, iyi bir e?itim almam için f?rsatlar sunulmaktad?r.

Bu e?itim sisteminde ba?ar?l? olabilirim.